

קראנו בשבילכם...

רב המצדדים בשלוש חליבות עשו כך כדי לשפר את תזרים המזומנים של הרפת, והם יעשו טוב אם יבחנו פעם נוספת (ולעתים מזומנות), אם אמנם הסבר משתלם להם. בנוסף לכך, שלוש חליבות ביממה מכבידה במיוחד במשק המשפחתי, בו בעל המשק ובני משפחתו מבצעים את החליבה בעצמם. מצד שני, בעלי עדרים יותר גדולים המעסיקים חולבים בשכר זוכים לאירגון נח יותר של משמרות לחליבה לעובדיהם.

יש משקים שמצאו $2\frac{1}{2}$ חליבות ביממה הן פתרון טוב להם, למשל חליבה בשעות 03.00 – 12.30 – 22.00 ביום אחד, ובשעות 7.30–17.00 ביום המחרת, לסירוגין עם מרווחים של כ- $9\frac{1}{2}$ שעות בין חליבה לחליבה.

ככל שענף הרפת נהיה יותר "עסקי", בודאי ניווכח בחידושים ופתרונות העשויים להוות מקור לרווח נוסף. למעשה, לעולם לא תהיה רק דרך טובה אחת לניהול רפת – אולם, בכל מקרה ישאף הרפתן לשפר את "השורה התחתונה" של פעילות משקו.

**Die Osnabrücker
Schwarzbuntzucht**

OHG VI/93.

יותר מדי פרות צולעות

הצליעות גורמות סבל רב לבהמות, ולבעליהן הן גורמות עבודה, הפסדים ואף מצב רוח רע. בעדרים השונים אפשר למצוא שיעורים שונים של פרות צולעות, מ-0% ועד 30%. במיוחד בולטת העובדה, כאשר בוחנים משלוחי פרות לבתי המטבחים.

HOARD'S DAIRYMAN

THE NATIONAL DAIRY FARM MAGAZINE

H.D. I/93

שתים או שלש חליבות

– מבט נוסף

בחוברת ינואר '93 של הווארד'ז דיירימן מוצגת השאלה, האם אלה החולבים שלוש פעמים ביממה הם באמת מרוויחים יותר – או שהם רק מגלגלים יותר דולרים ובתוך כך שוחקים את עצמם ועובדיהם, את פרותיהם וציוד מכוני החליבה שלהם? שאלה זאת עולה מחדש בכל פעם שמצטצמם הרווח השולי מייצור החלב.

בדרך כלל, כך יודעים לטעון המחייבים מעבר משתי חליבות לשלוש חליבות, המעבר יעלה את תנובת החלב בכ-10–15%. אולם, יש לברר מה היו זמני החליבה קודם לכן, במקרה שלפנינו בחנו את העדר של חברת Agway, בו חלבו 200 פרות הולשטיין במרווחי זמן של $10\frac{1}{2}$ ו- $13\frac{1}{2}$ שעות. כאשר שינו את המרווחים לפעמים 12 שעות, התנובה עלתה ב-5%. ואז, כאשר עברו לשלוש חליבות ביממה נוספו רק 5% לתנובה היומית של עדר זה.

עורכי המחקר/תצפית טוענים, שיש לחשב את העלות האמיתית של חליבה שלישית. עבור עדר של 200 חולבות יידרשו יותר חומרים לטבילת פטמות בטרם חליבה ובסיומה ויותר מגבות נייר חד-פעמיות – בעלות של ה-7000\$/שנה לכל חליבה. לזה יש להוסיף הוצאות נוספות עבור חומרי ניקוי וחיטוי, עבודה וחשמל לחימום מים, למשאבות ואקום ולתאורה.

- בטווח הרחוק אפשר לשפר את הטלפיים על ידי ברירה טיפוחית נכונה, בפרט באמצעות השימוש בפרים מתאימים.
- מעל לכל אלה, יש לטלף את הפרות באופן סדיר, לפחות אחת לשנה, ויותר כאשר נראה צורך לכך. עלות הטילוף בודאי תכוסה על ידי מניעת רב הצליעות ועיוותי הטלפיים. רגליים טובות ובריאות הן תנאי ראשון לרצון הפרה לקום וללכת לאבוס ולאכול.
- ברפתות בהן הבקר חופשי להתרוצץ, כמו בסככות וקוראליים למיניהם אצלנו, רצוי ביותר להעביר את הפרות דרך אמבט-טלפיים עם תמיסה של 5% גפרת-נחושת, בערך פעם או פעמיים בשבוע. אמבט כזה טוב להכינו ביציאה ממכון החליבה, כאשר רגלי הפרות נקיות יותר. אמבט גפרת-נחושת גם יעיל נגד זיהומים שונים בטלפיי וביניהן, וגם מקשה את קרן הטלף.
- רבות הן הסיבות לצליעות, החל מגורמים תורשתיים, טעויות בהזנה, זיהומים, אך במיוחד שגיאות בהחזקה. אפילו הרפתן הטוב ביותר לא יוכל למנוע את כל הצליעות, אך הוא יכול להקטין באופן משמעותי את מספרן ואת הנזקים שהן גורמות. בהקשר זה כמה המלצות והערות.
- יש לעקוב אחר מצב רגליהן של הפרות – מיד עם הופעת סימני הצליעה הראשונים; כמו גם התנפחויות ברגליים ובטלפיים; קימה מהוססת, רביצה רבה מעבר לרגיל, ובעיקר, נסיון הבהמה שלא לדרוך על רגל זו או אחרת – כל אלה חייבים לעורר חשד. ככל שמאבחנים מוקדם יותר פגם כלשהו בהקשר זה, נוקטים מיד באמצעים הדרושים – כן יגדלו הסיכויים למנוע נזקים כבדים יותר.
- ובאשר לרפת: לא טוב לפרות לעמוד תמיד על בטון או סככות (מפצמות). מדרך חלק מדי אפשר לשפרו על ידי כידסום חריצים בבטון; אך גם מדרך מחוספס מדי אינו רצוי כי יוכל לגרום נזקים לסוליית הטלף. רצפת מפצמות שאינה ישרה ומפולסת עלולה לגרום פצעי-חלץ בטלפיים. עמידה רבה על מדרך רטוב גורמת לטלפיים רכות וכתוצאה מזה, לעתים קרובות נגרם נזק לטלפיים. רצפת רפת יבשה וריפוד יבש רצויים ביותר, כשם שרצוי לתת לבהמות לצאת לשטח אדמה טבעית מדי פעם.
- בהזנה גדושה של עמילנים קלי-עיכול ומעט מזון סיבי עלולה להתהוות חמיצות-יתר של הכרס ובעקבותיה דלקות טלפיים כואבות. דבר זה גם קורה בעקבות שינוי פתאומי בהזנה ובו בזמן העברה לרפת עם רצפה קשה, כמו למשל אצל מבכירות בסמוך להמלטתן ואחריה. אף במקרים של דלקות-רחם ודלקות-עטין עלולים להתהוות דלקות-טלפיים אלה, בגלל שחרור היסטמינים. הטיפול במקרים אלה כוללים שימוש מדוד באנטיהיסטמינים, חומרי התרסה (בופרים) נגד חמיצות-יתר בכרס, ואנטיביוטיקה במקרים של זיהום.

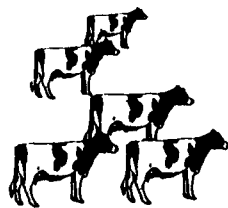
INFO HOLSTEIN CANADA VIII/93

אוי לבושה – וגם קנס

דף המידע לחודש אוגוסט 93 של התאחדות מגדלי ההולשטיין בקנדה מביא שמותיהם של שלושה מגדלים, שהובאו בפני ועדת המשמעת של התאחדותם ונמצאו אשמים בעבירות. לאחר שמיעת העדויות המבוססות על עובדות ומוצגים כנדרש, הוכח ששלושת הנ"ל היו אשמים: בניהול רישום בלתי מדויק ובלתי שלם, ומסירת נתונים בלתי נכונים ומטעים

ואף אם אינם נתונים רשמיים, בכל זאת הם מהווים חתך מייצג של הדוגמאות שנלקחו בחשבון בכל מדינה. באשר לארצות בהן משלמים עבור ק"ג חלב, או/ו עבור תכולת החלב בשומן וחלבון (מוצקים סחירים) נעשה חישוב ההמרה בהתאם. המחירים המובאים אינם מתחשבים בשינויים עונתיים, בפרסים אפשריים או בהתאמות של גמר חשבון שנתי – אך מכל מקום הם יכולים לשמש קנה מידה השוואתי כללי קרוב מאד למציאות. המחירים נקובים ב-ECU (European Monetary Unit), שהיא יחידת המטבע האירופית של חודש דצמבר 1992.

הארץ	100 ECU ליטר
שווייץ	61.5
פינלנד	50.6
איטליה	36.8
הולנד	37.5
דנמרק	35.0
גרמניה	35.0
בלגיה	33.0
צרפת	31.8
ספרד	28.5
אנגליה	23.6
הונגריה	16.8
יפן	58.6
קנדה-קביק	28.5
מקסיקו	27.3
ישראל	26.7
ארה"ב-ויסקונסין	24.5
ארה"ב-קליפורניה	20.6
דרום-אפריקה	19.3
אוסטרליה	16.5
ארגנטינה	15.0
נירזילנד	12.3

בקשר לזיהויין ולידתן של בהמות לצורך רישומן בספר העדר.

מלבד הבושה שבעצם המעשה ובפירסומו ברבים, ועדת המשמעת של ההתאחדות הקנדית השעתה את העבריינים למשך שנה שלמה מחברותם בהתאחדות וחייבה אותם לשלם 75% מעלות "המשפט", כולל הוצאות התירגום (שניים מן הנתבעים היו ממחוז דובר צרפתית ורק אחד ממחוז דובר אנגלית). בנוסף נשללה מהם הזכות להשתתף באופן פעיל ולהציג בקר בתערוכות בחסות ההתאחדות הקנדית במשך שנה (כפי הנראה, אי-השתתפות בתערוכות בקר גם כן מהווה עונש כספי).

ועדת המשמעת קבעה, שהתנהגותם של השלושה היתה מנוגדת ומוזיקה למוניטין של ההתאחדות ובניגוד למדיניותה ומטרותיה – החלטה אמיצה.

B.N. VI/93

מחיר החלב בעולם

זה כשנה שיוצאת לאור החוברת Typex, באנגלית+צרפתית, העוסקת בעיקר בפרסומות סביב בקר לחלב, ולא חסרים גם מאמרים וסקירות בהקשר לתנאים כלכליים, ממשקיים, וטיפוח וגנטיקה בכלל זה. בחוברת ינואר השנה פורסמה טבלה המביאה את מחירי החלב ליצרן בארצות אחדות – "מבין יצרניות החלב החשובות ביותר", כדברי Bianco-Nero האיטלקי, משם לקחנו את הטבלה. הנתונים מתייחסים למחיר החלב בחודש אוקטובר 1992,